

Verdieping met het oorspronkelijke enneagram

Tjellens | februari

Geert Klein Bruinink

PROGRAMMA

- inleiding
- Jung/ enneagram
- stoelendans
- centra
- typen

MIJN GESCHIEDENIS
ERVARINGEN MET
ENNEAGRAM

WIE BEN JIJ ?

- JTI

- WAT WEET JE VAN HET ENNEAGRAM ?

Enneagram

drijfveer

geen bedenker, eeuwenoud

duidelijke verschil
stress /ontspanning

balans denken, voelen
doen

methode voor zelfonderzoek/
ontwikkelingsmodel

spiritueel/psychologisch en
procesmodel

Jung

voorkeuren

jung (1875-1961)

minder duidelijk verschil
stress/ontspanning

balans in voorkeuren ?

behoefte van Jung ?

psychologisch

STOELENDANS

Spiritueel en psychologisch model

Lichaam

Wil tot leven

**doet van alles om
controle/autonomie te krijgen**

Denken

Wil tot zien

**begrijpen, overzicht
zekerheid**

Voelen

Wil tot zijn

**doet van alles voor
waardering**

KUN JE EEN ERVARING NASTREVEN ZONDER ZIJN TEGENGESTELDE ?

Warm - Koud

Geluk - Pijn

Rijk - Arm

Zekerheid - Onzekerheid

Waardering - Afkeuring

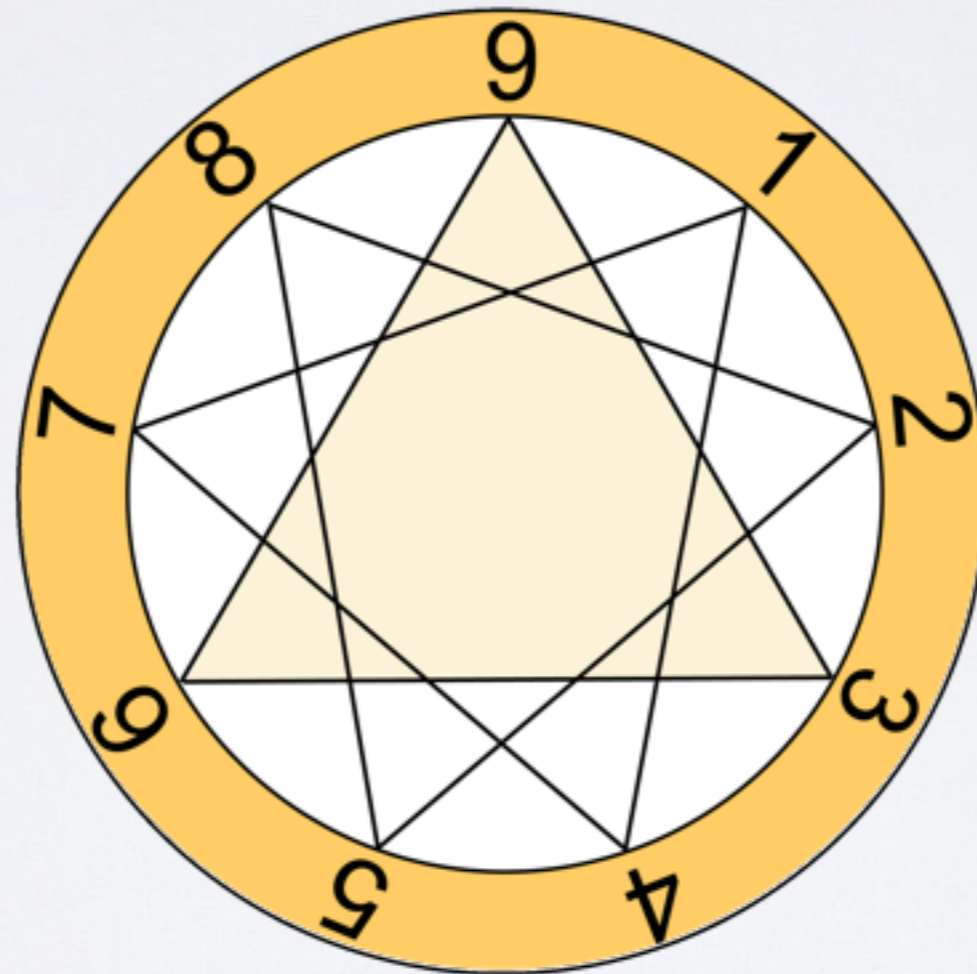
Controle - Chaos

We hebben een gebrek aan basisvertrouwen !!!!!!!!!!!

en daardoor vertrouwen we het leven, onszelf en de ander niet
en daardoor willen we op allerlei gebieden controle
en vermijden waar we geen controle lijken te hebben

Fysiek

autonomie   *chaos*

Mentaal

zekerheid
onzekerheid

Emotioneel

waardering
afkeuring

Kaartspel/oefening

Autonomie

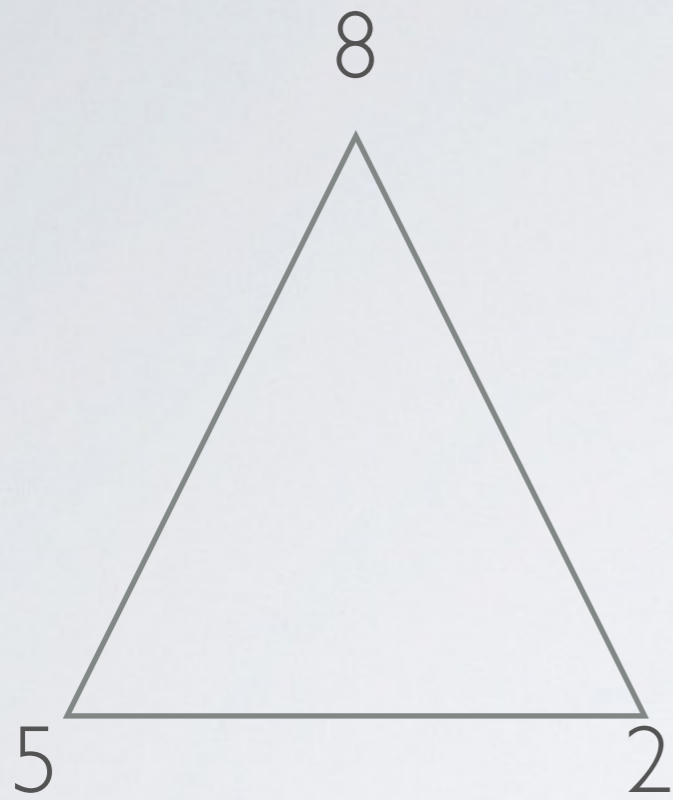

Mentaal

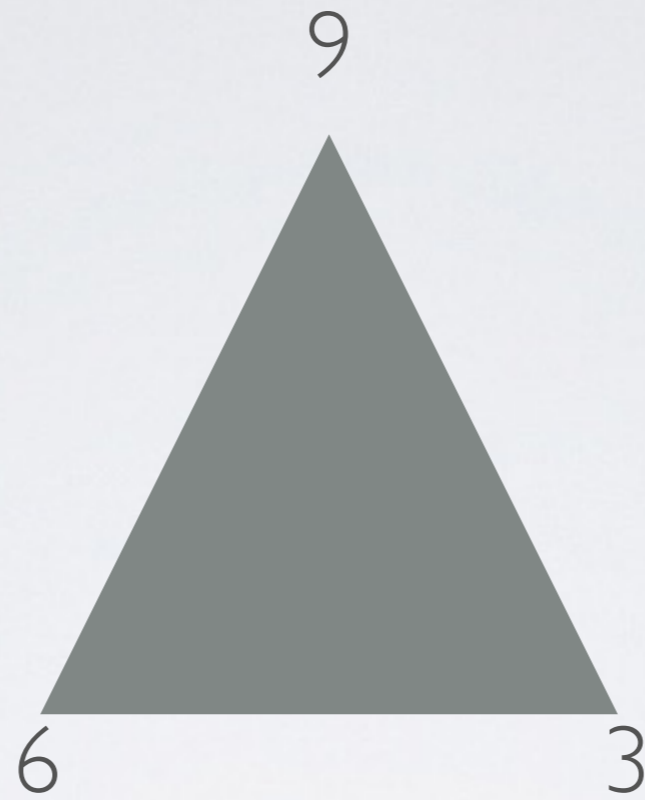
Emotioneel

DE DRIE DRIEHOEKEN

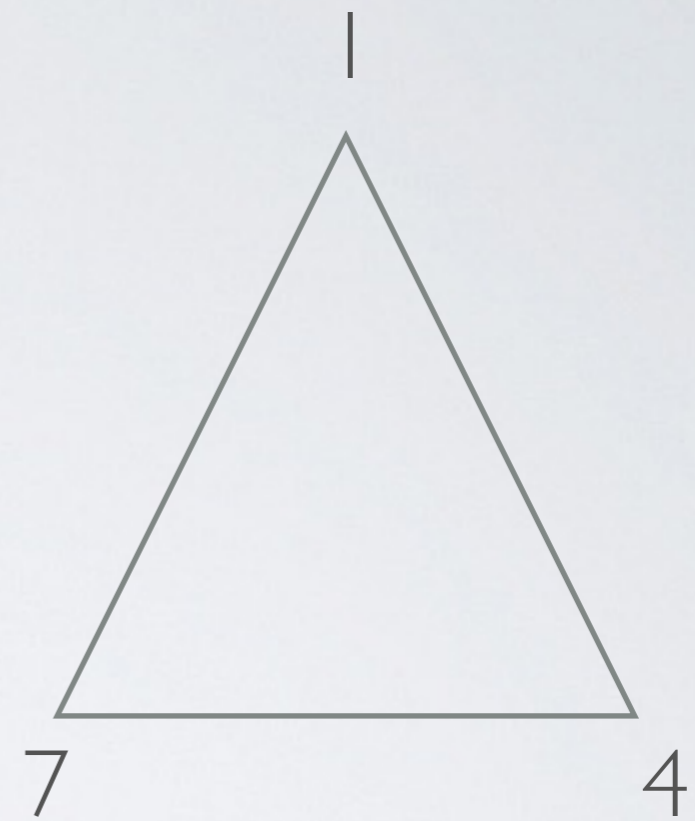
De drie driehoeken

Positief

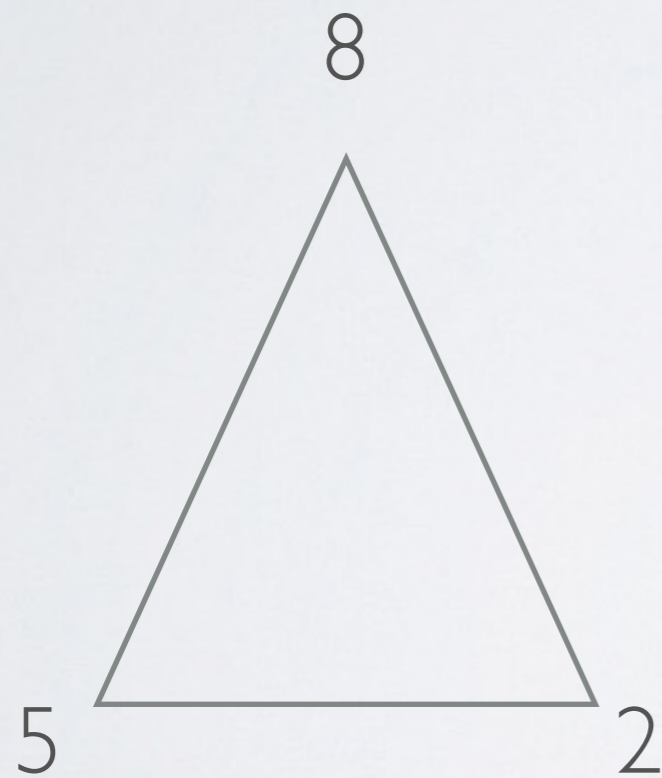

Neutraal

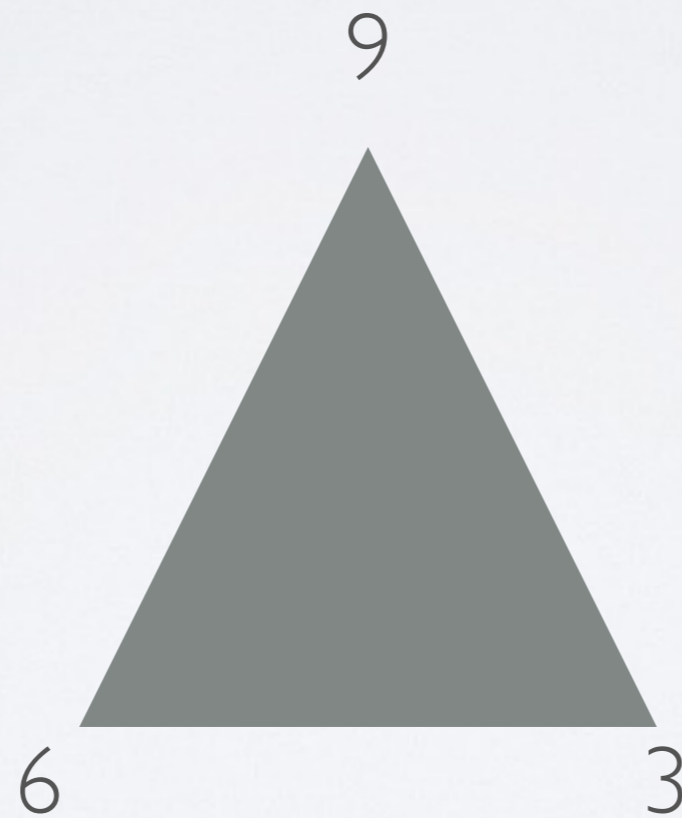

Negatief

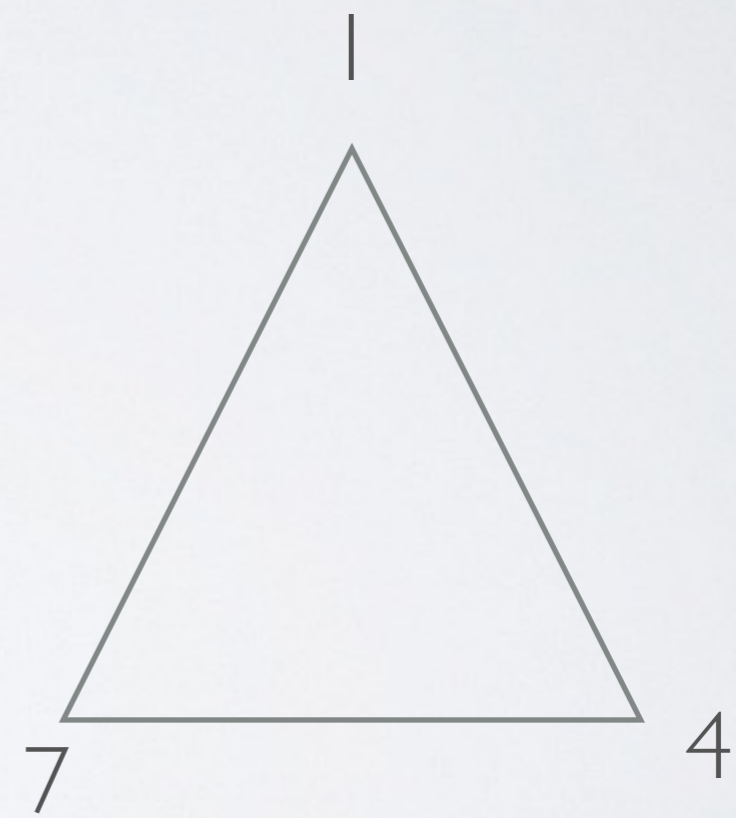
De drie driehoeken in relatie tot de wereld

Groter dan
Reactief

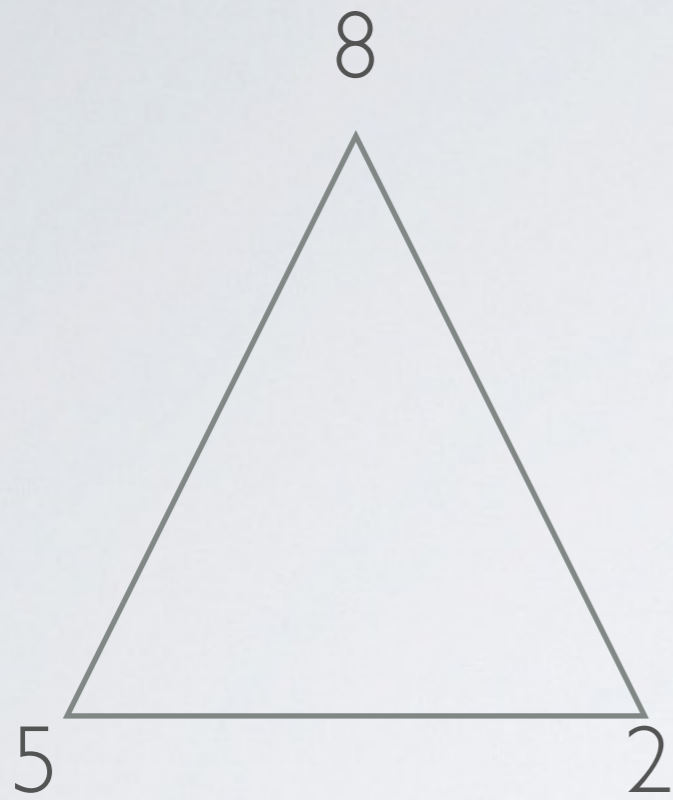

Gelijk aan
Neutraal

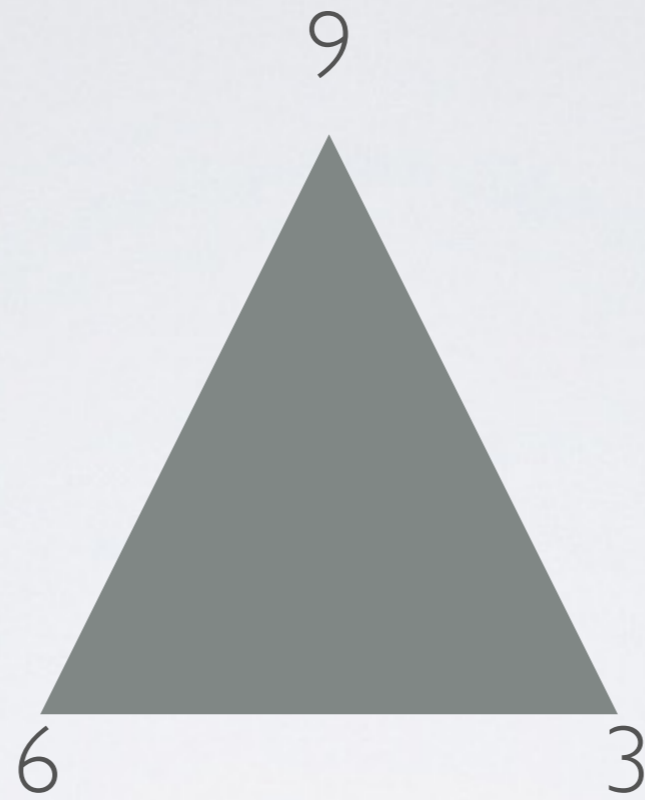

Kleiner dan
Actief

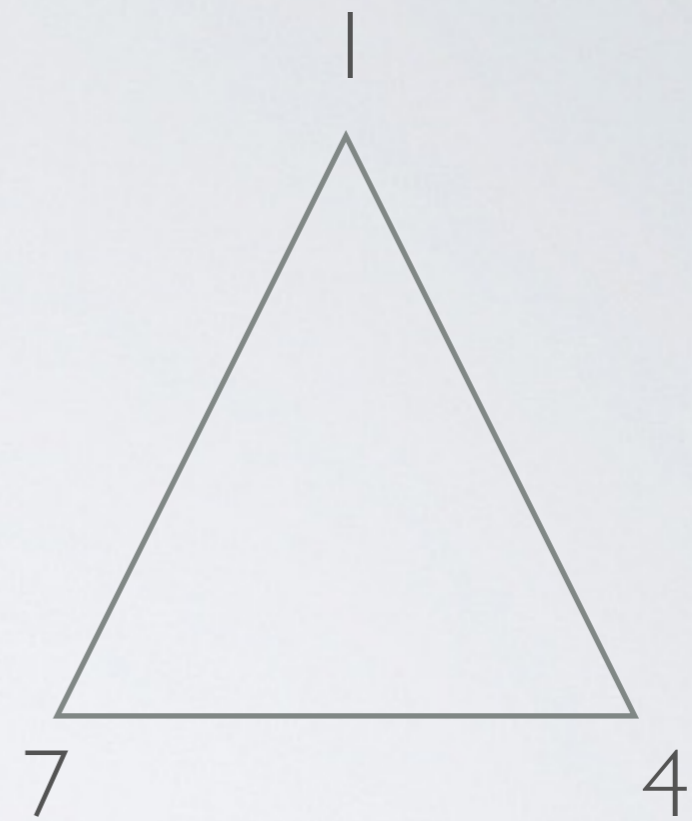
De drie driehoeken

Machtdriehoek/
waarheidsdriehoek/

Liefdesdriehoek

Sereniteitsdriehoek

Dynamiek van de centra

Voorkeurscentrum

Ondersteunende centrum

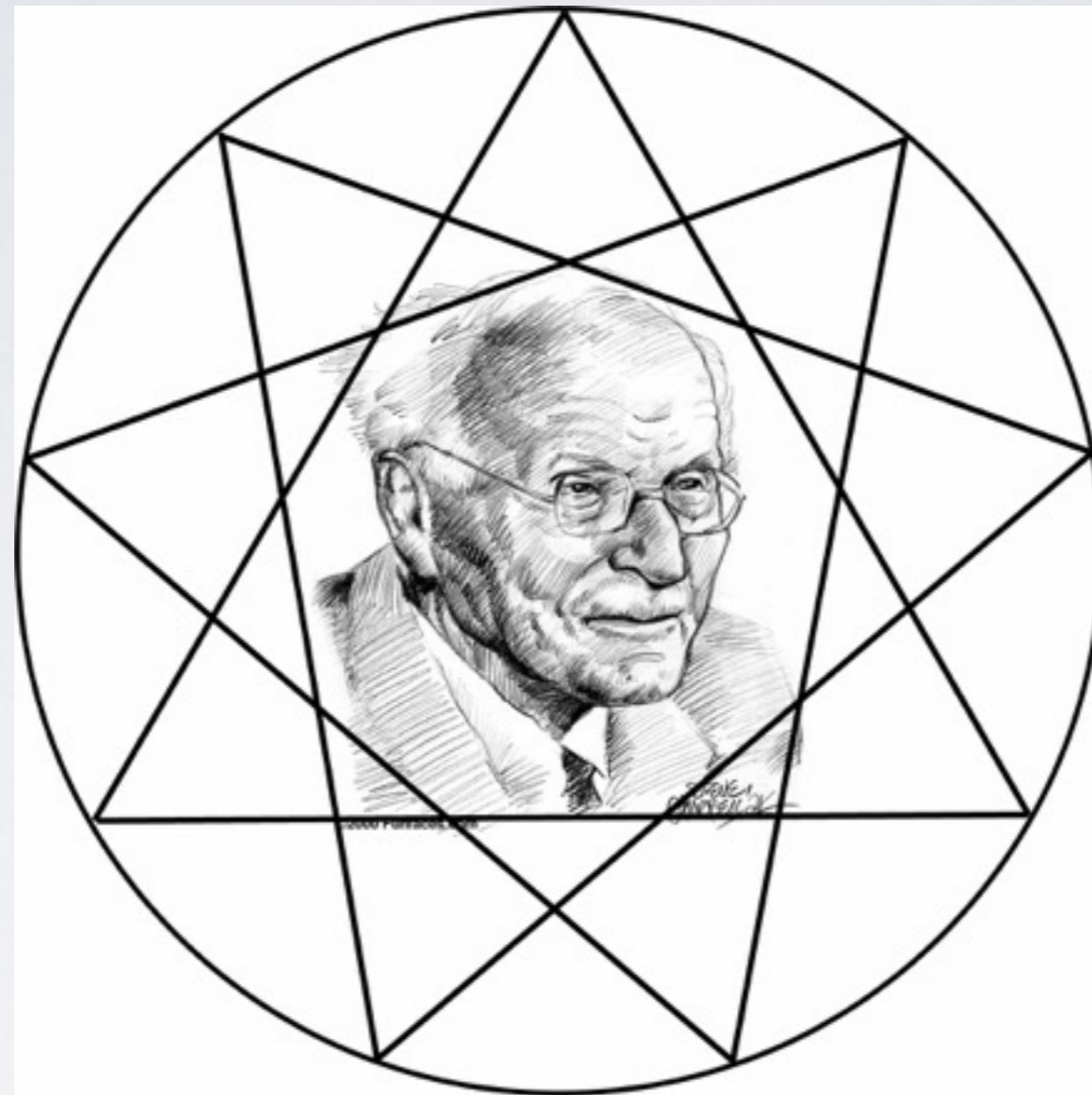
Onderdrukte centrum

zelfbeelden/vermijdingen

time for a break

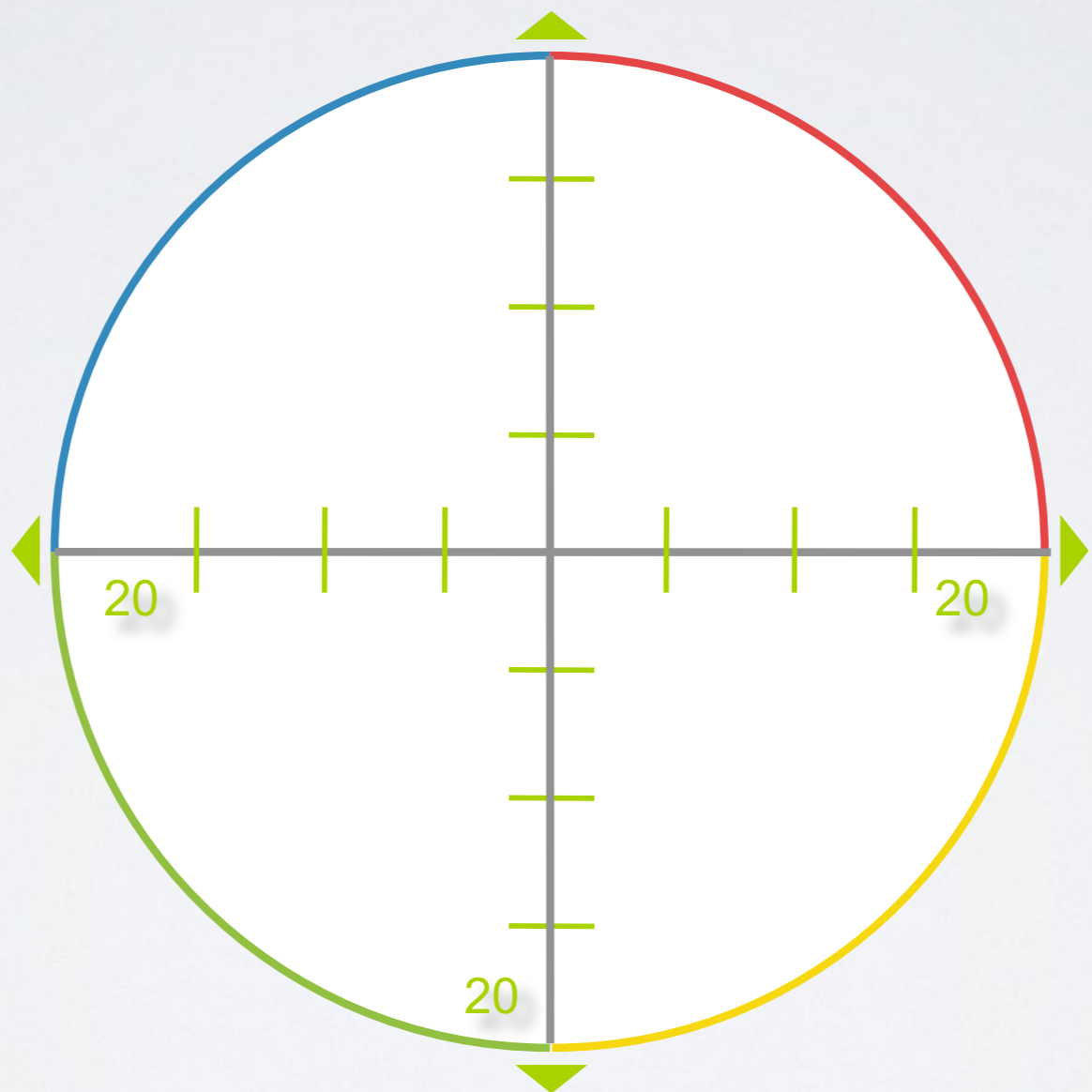
VERBAND MET JUNG

Jungiaanse typen/ insights /mdi/ jti/ disc .....

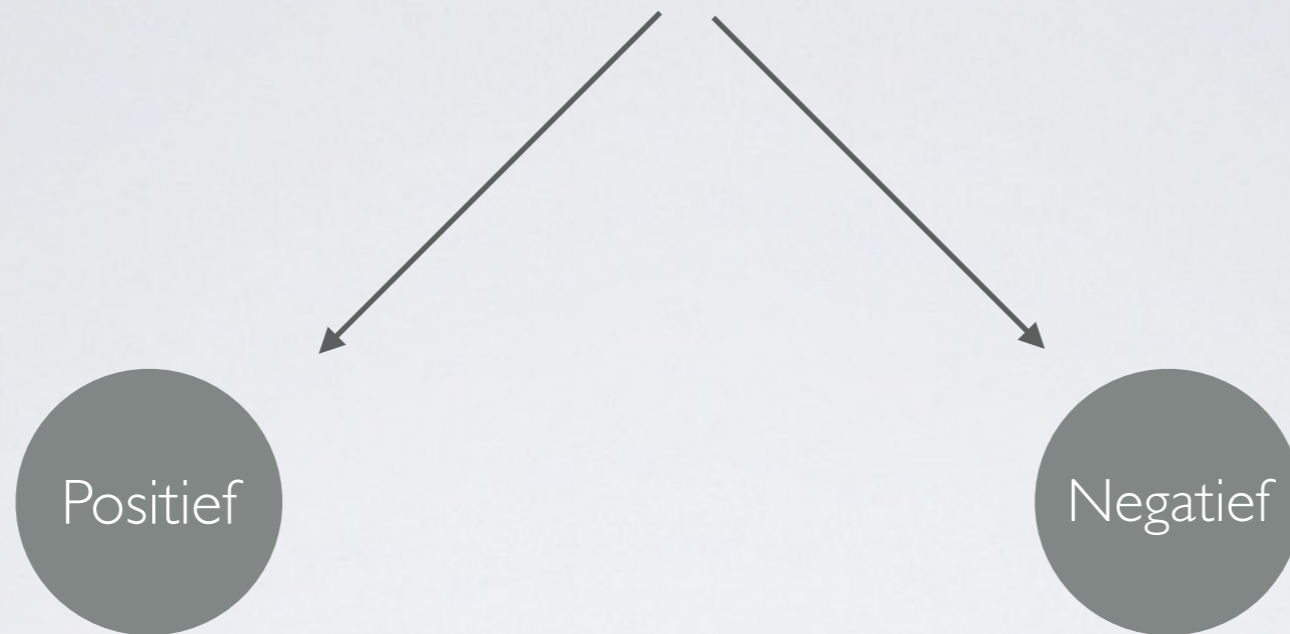
INTROVERSIE

EXTRAVERSIE

Typische houding tot object

erkent zijn subjectieve
houding t.a.v. object

opgaan in het object

extravert

erkent zijn subjectieve
houding niet t.a.v. object

afstand houden van object

introvert

HE'S GOT
THE WHOLE
WORLD
IN HIS
HEAD...

PREFERS INNER WORLD

INTROVERSION

IDEAS

WANTS TO
UNDERSTAND

Learning
Style: -

think, think,
think, DO,
think

SHE'S GOT
THE WHOLE
WORLD
IN HER
HANDS!

PREFERS OUTER WORLD

EXTRAVERSION

PEOPLE &
THINGS

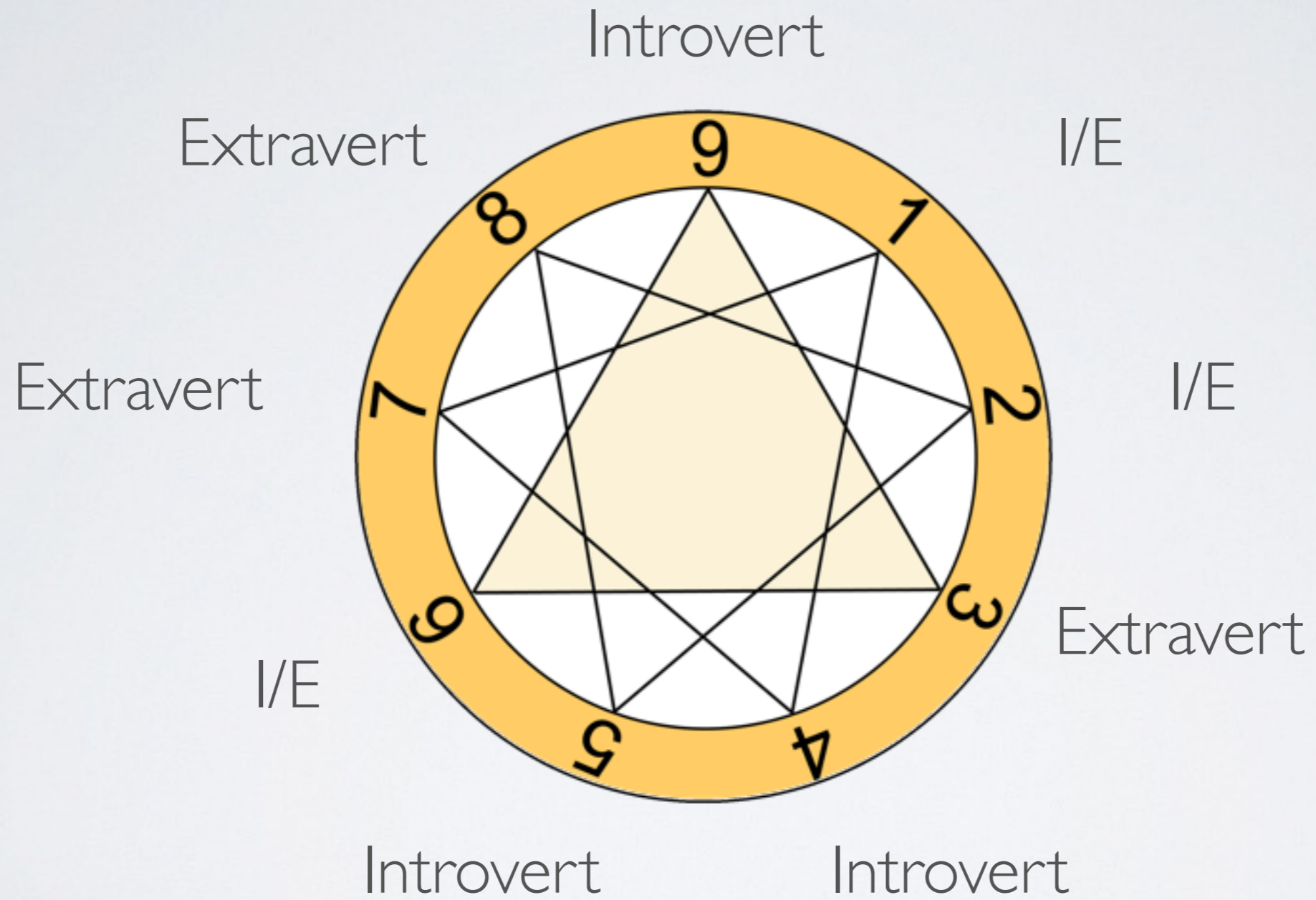
WANTS TO
ACT ON

Learning
Style: -

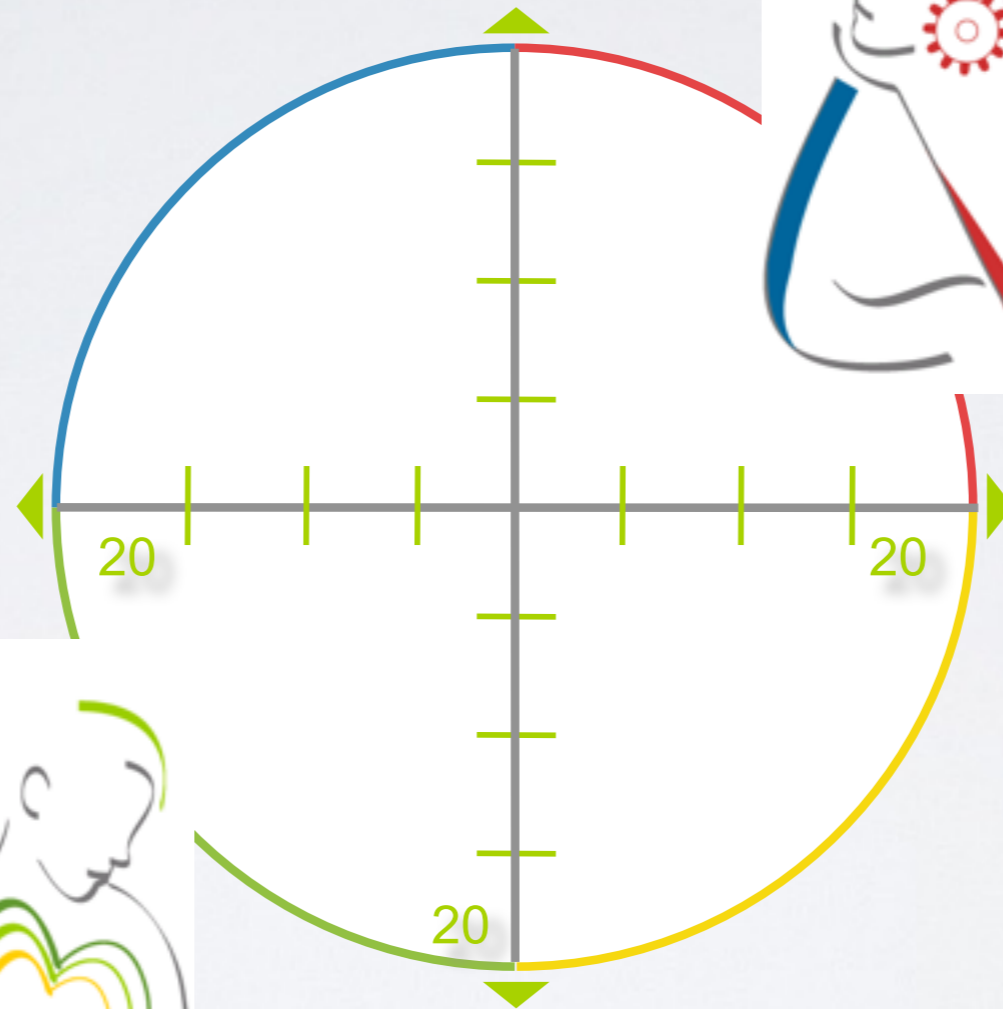
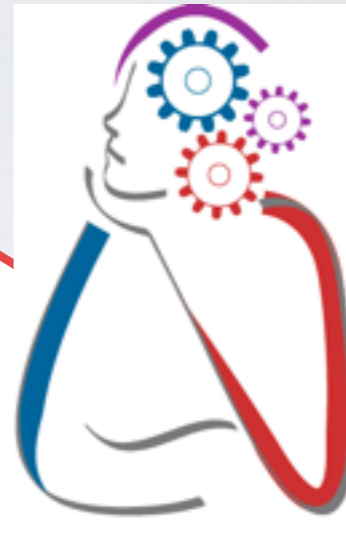
Do, Do, Do,
think, DO.

"Just
jump in
and learn
as you go."

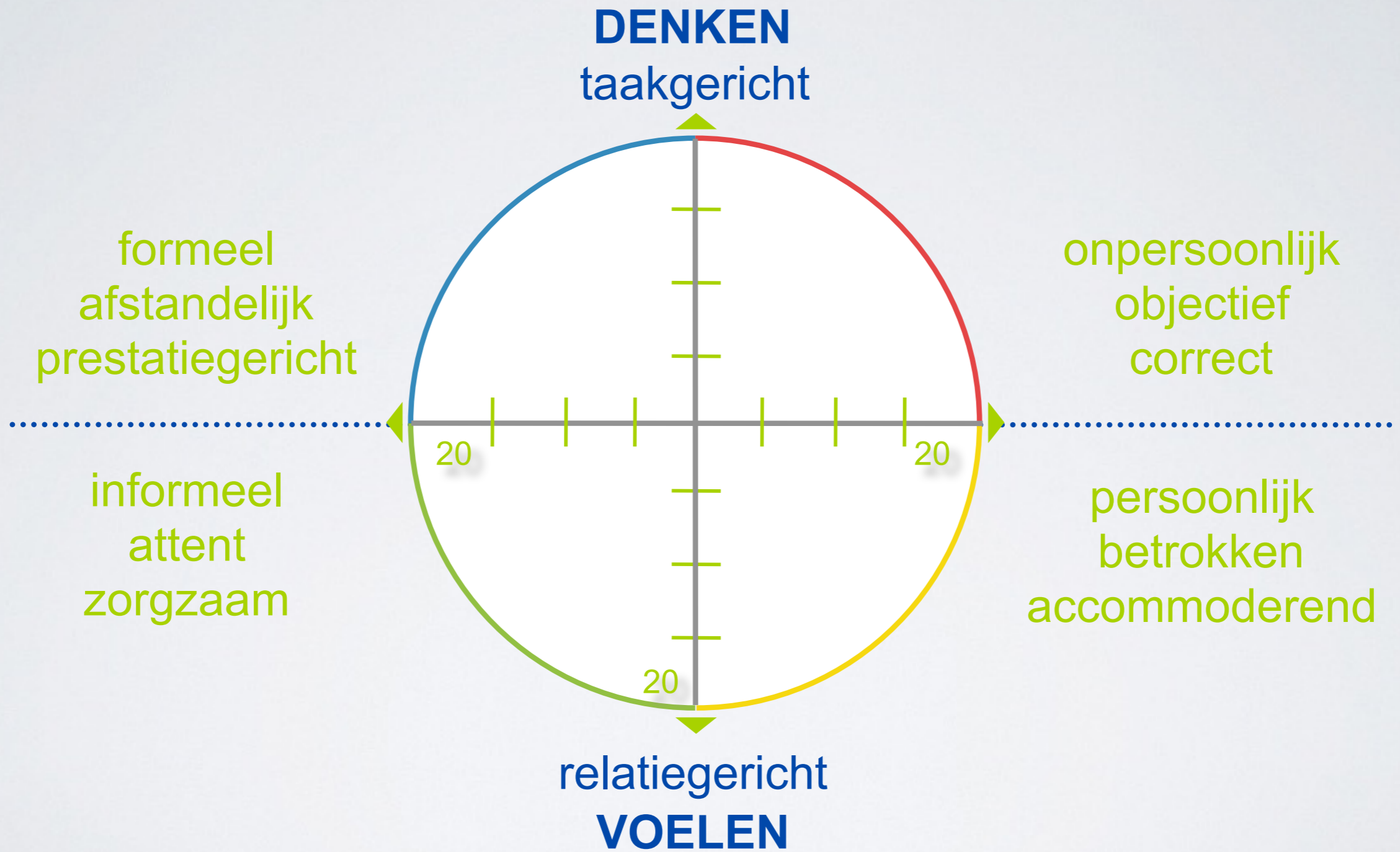
Extravert/introvert

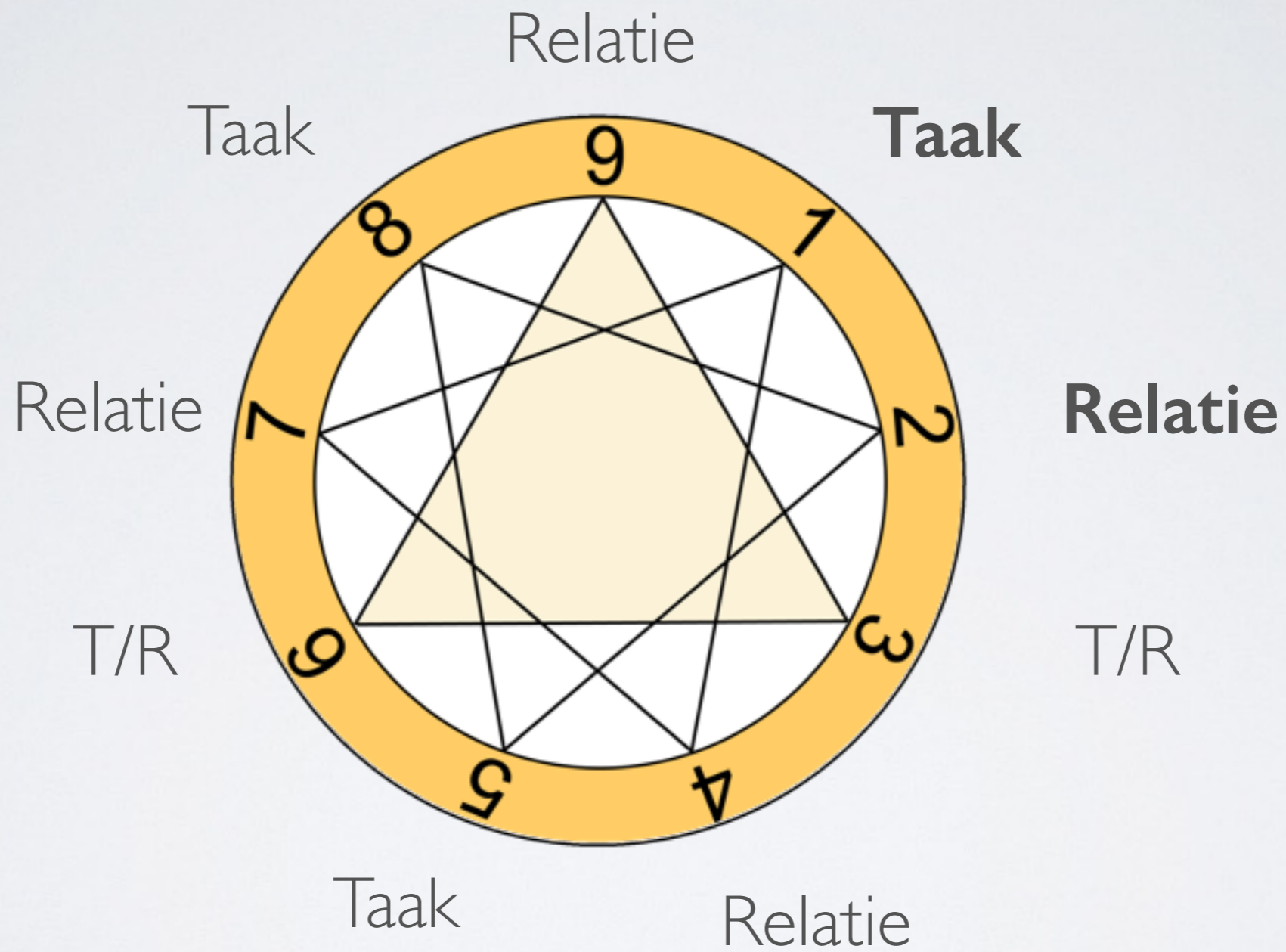
DENKEN

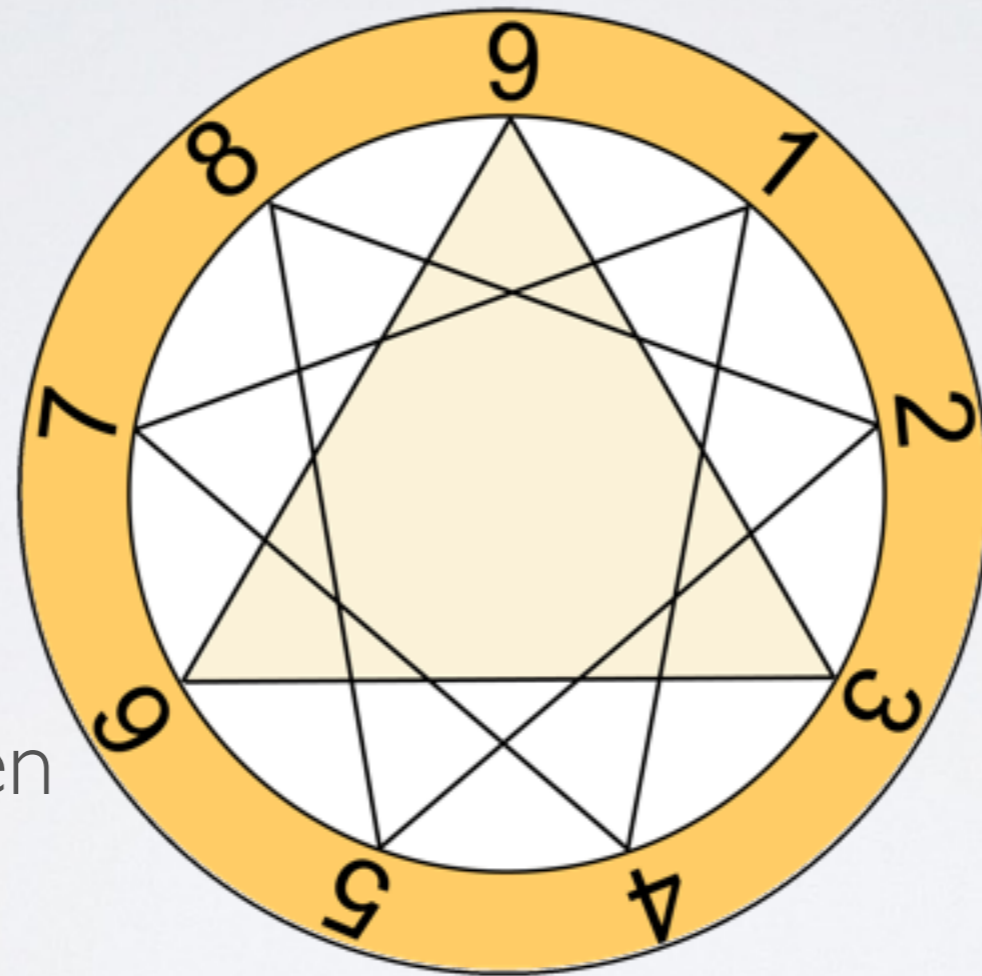
VOELEN

Taakgericht /relatie gericht

Gewaarworden en intuïtie

Gewaarworden

Intuïtie

typen van jung

Introvert Voelen

Extravert Denken

E/I **Denken**

Extravert
Voelen

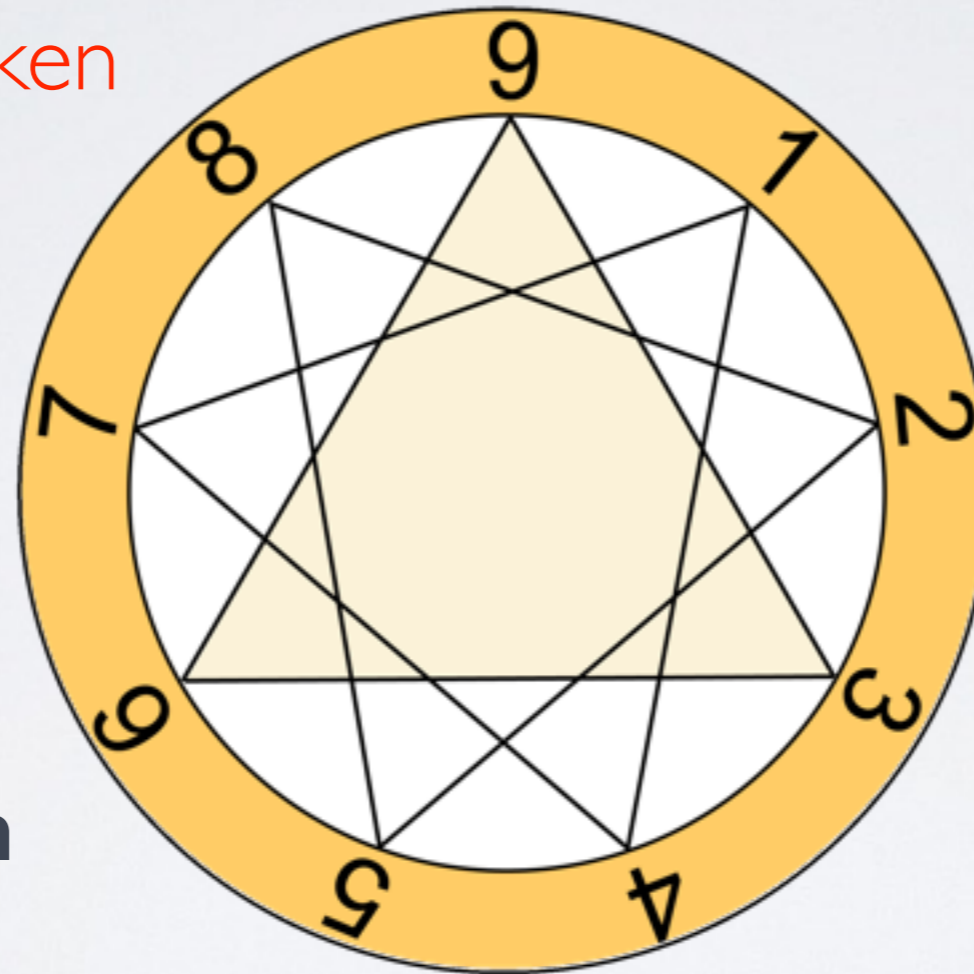
E/I **Voelen**

E/I
Gewaarworden

Extraverte
Intuïtie

Introvert denken

Introvert voelen

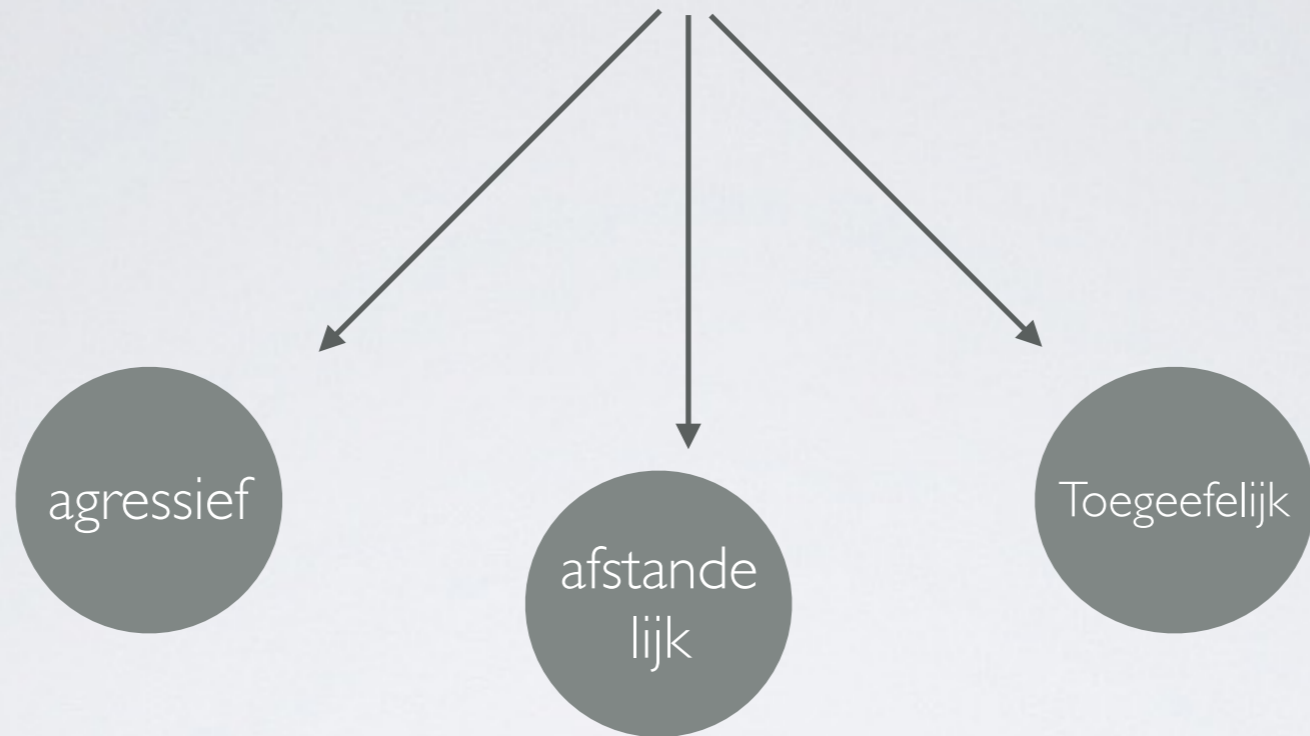
	Type 1	Type 2	Type 3	Type 4	Type 5	Type 6	Type 7	Type 8	Type 9	UNKNOWN	Total
ISTJ	63	9	11	6	71	102	2	11	21	103	399
ISFJ	12	52	7	21	14	52	1	1	25	77	262
ISTP	10	5	14	11	132	50	30	21	26	116	415
ISFP	9	44	6	92	48	29	22	2	76	120	448
INTJ	118	12	67	30	578	233	11	69	37	381	1536
INFJ	78	191	42	431	246	187	19	22	153	452	1821
INTP	20	16	35	70	909	114	61	18	65	468	1776
INFP	29	269	26	1045	394	124	76	8	405	651	3027
ESTJ	12	3	16	0	1	14	2	10	4	34	96
ESFJ	3	22	8	8	2	10	3	1	4	29	90
ESTP	2	4	12	2	4	5	40	10	4	33	116
ESFP	1	18	7	12	0	8	28	4	12	37	127
ENTJ	18	4	52	8	13	32	16	90	4	95	332
ENFJ	12	117	38	27	8	27	35	11	23	104	402
ENTP	8	18	85	31	46	30	285	53	39	220	815
ENFP	3	152	48	169	16	30	268	24	65	249	1024
UNKNOWN	18	21	32	73	72	52	20	20	26	1013	1347
Total	416	957	506	2036	2554	1099	919	375	989	4182	14033

Dialogoog in tweetallen:
 Waarom zijn er zoveel verschillende jung typen
 bij een enneagramtype ?

time for a break

Typische houding volgens Horney

Eist op
Pakt

Trekt terug

Verdient
Werkt

Horney en het enneagram (Riso en Hudson)

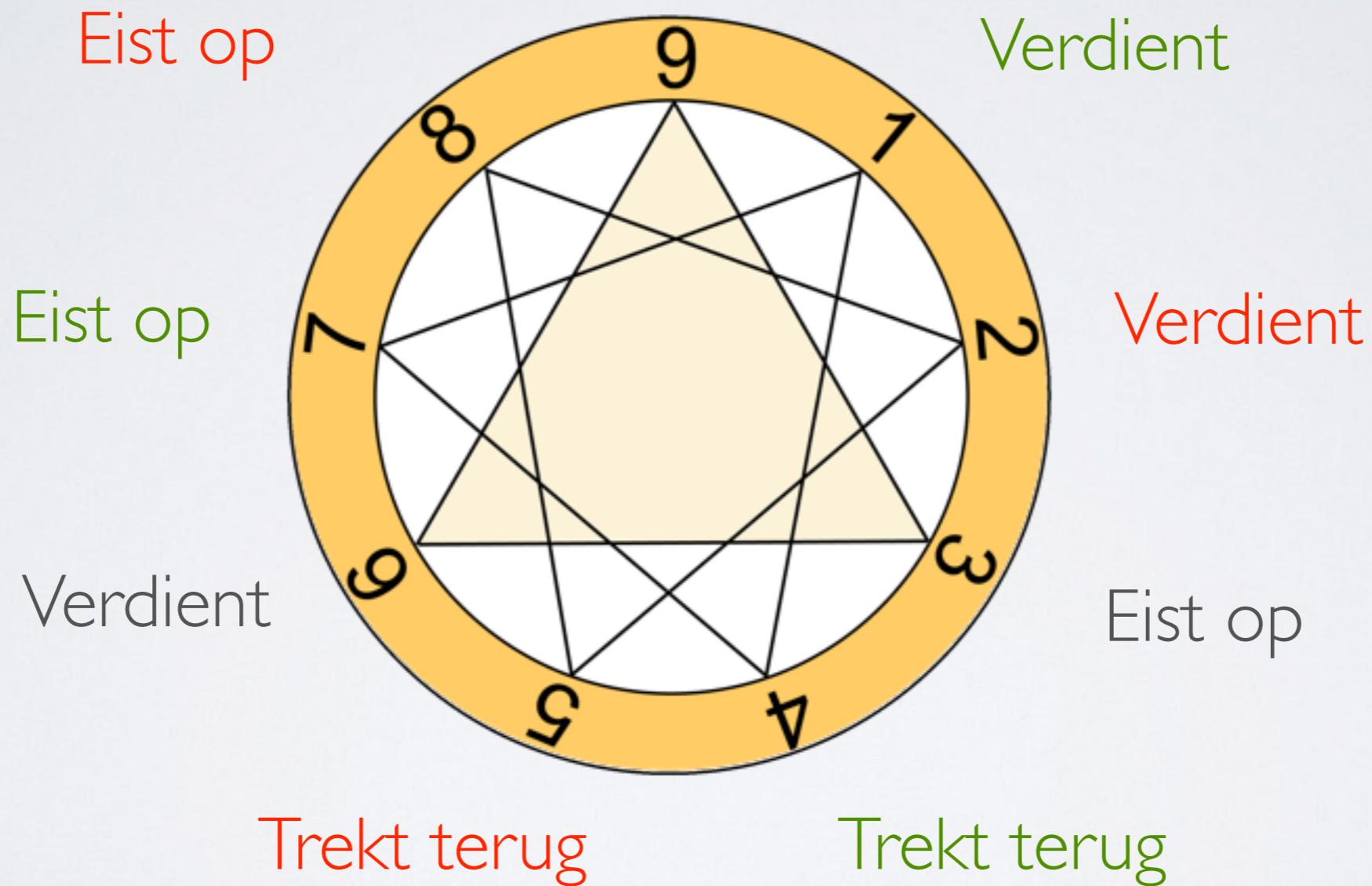

Horney en enneagram II

opeisen, terugtrekken, verdienen

Verlangen naar autonomie

Trekt terug

Verlangen naar zekerheid

Verlangen naar aandacht

Het Motto

Maak het niet
te belangrijk

Ik bepaal

Het moet beter

Het moet wel
leuk blijven

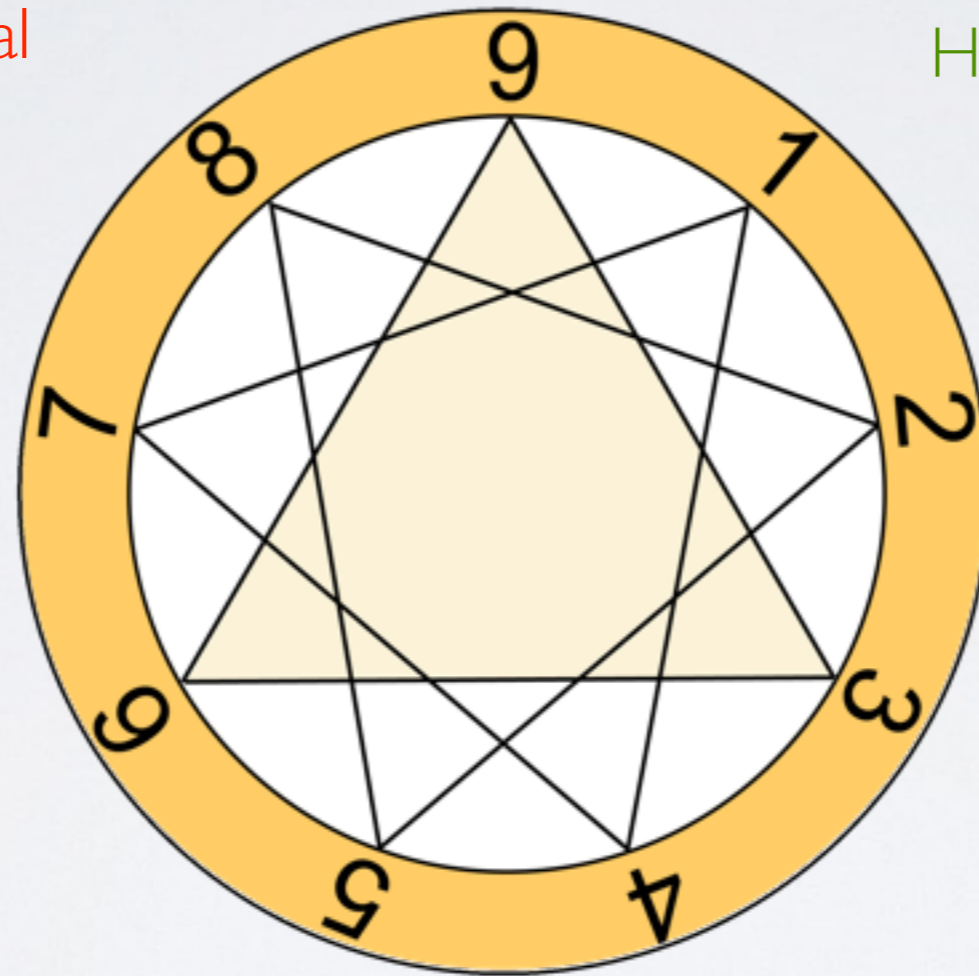
Jouw succes
is mijn succes

Een gewaarschuwd
mens telt voor twee

Resultaat telt

Kennis is macht

Ik doe het anders

Zelfbeelden/vermijdingen

Copingstyle harmonieuze groepen

positieve, reactieve en competente groep

Positieve groep

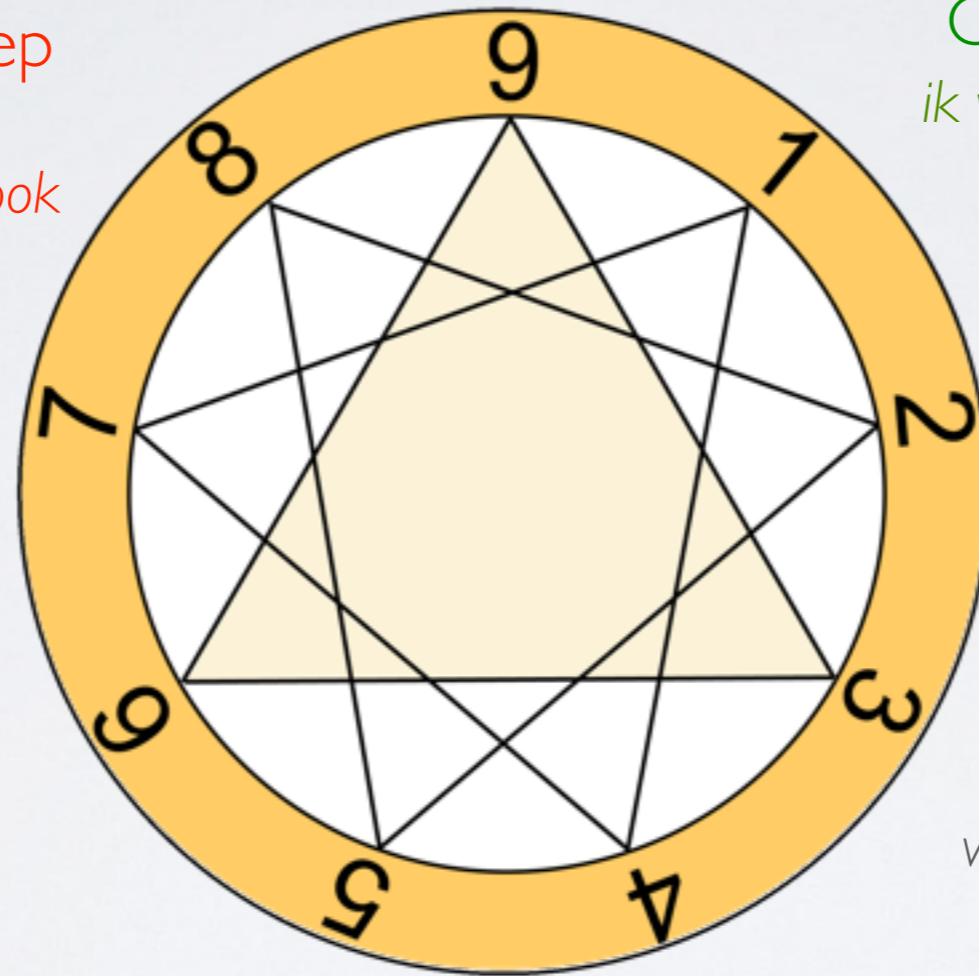
Wat voor probleem ?

Reactieve groep

*ik ben boos en
dat zul je weten ook*

Competente groep

ik weet zeker dat we het kunnen oplossen

Positieve groep

het probleem komt goed

Positieve groep

*jij hebt een probleem
ik kom helpen*

Reactieve groep

*de druk wordt me te groot
ik moet stoom afblazen*

Competente groep

we hebben een efficiënte oplossing

Competente groep

*er zitten haken en ogen.
daar moet ik over nadenken*

Reactieve groep

*het doet met pijn en ik moet
mezelf uiten*

Copingstyle harmonieuze groepen

positieve, reactieve en competente groep

Ondersteunende centrum

Onderdrukte centrum

1	Competente groep	Positieve groep
2	Positieve groep	Competente groep
3	Competente groep	Positieve groep
4	Reactieve groep	Competente groep
5	Competente groep	Reactieve groep
6	Reactieve groep	Positieve groep
7	Positieve groep	Reactieve groep
8	Reactieve groep	Positieve groep
9	Positieve groep	Competente groep

*Wat betekent je ondersteunde centrum
en wat betekent je onderdrukt centrum voor jou ?*

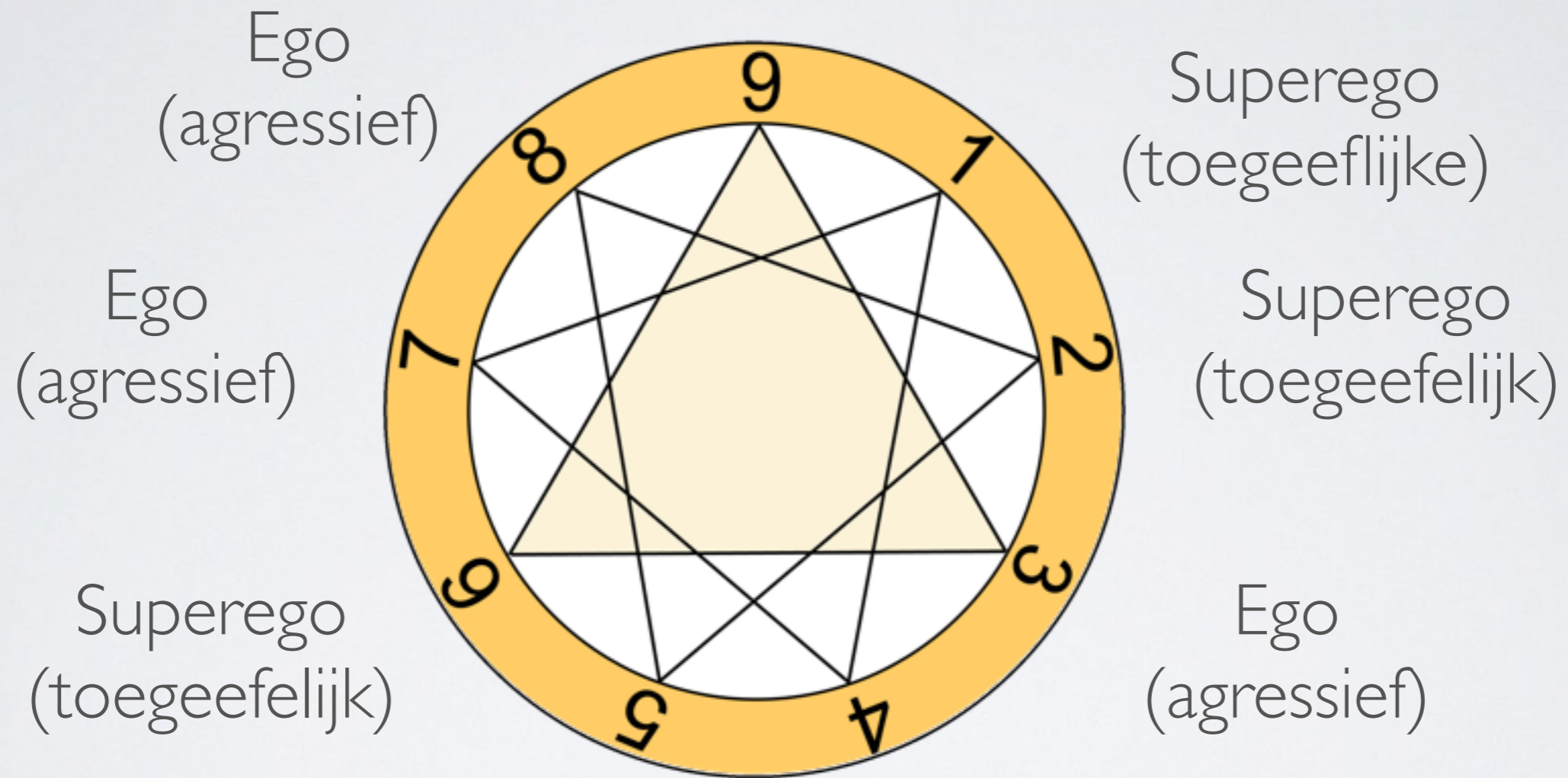

time for a break

Freudiaanse dynamiek (Riso en Hudson)

ID

Id (afstandelijk)

Superego

Id (afstandelijk)

Id (afstandelijk)

Ego

Emoties

onderdrukken, overcompensatie, ontkennen

Boos doen

ontkennen

overcompensatie

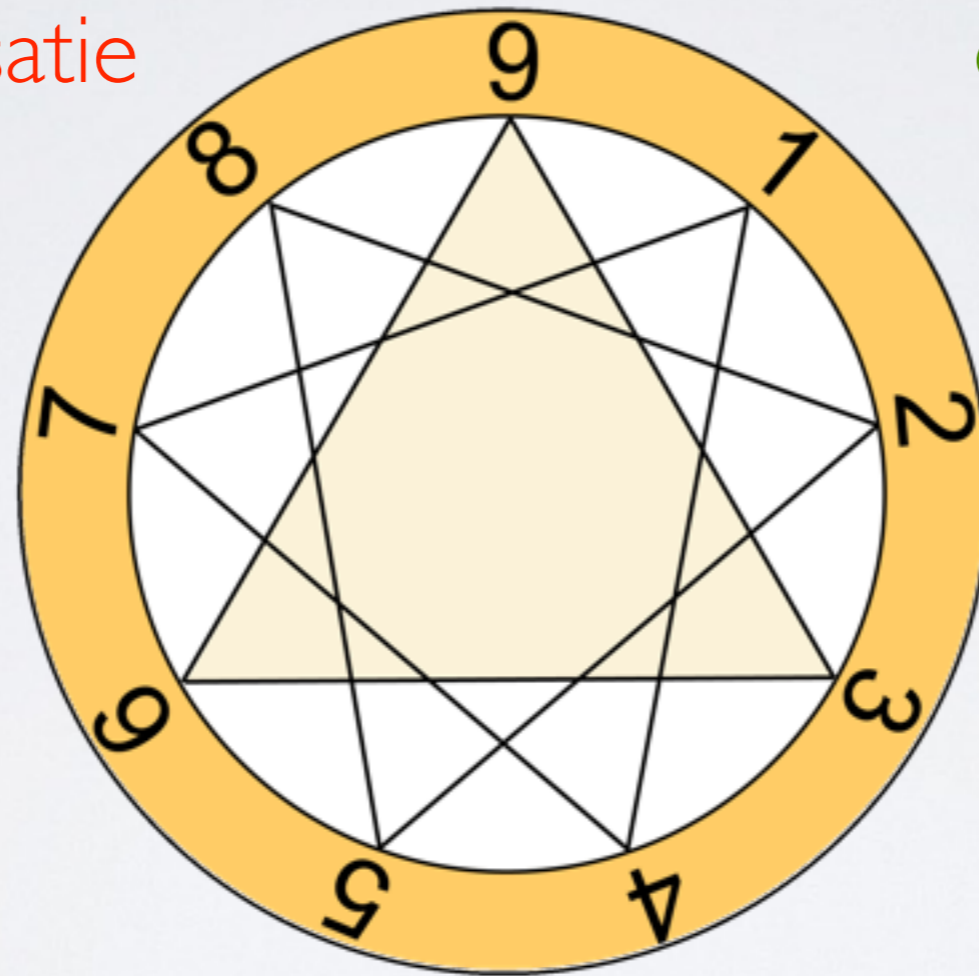
onderdrukken

onderdrukken

overcompensatie

ontkennen

ontkennen

overcompensatie

onderdrukken

*Angstig
denken*

*Bedroefd
voelen*

Emoties

Boos doen

ontkennen

overcompensatie

onderdrukken

onderdrukken

overcompensatie

ontkennen

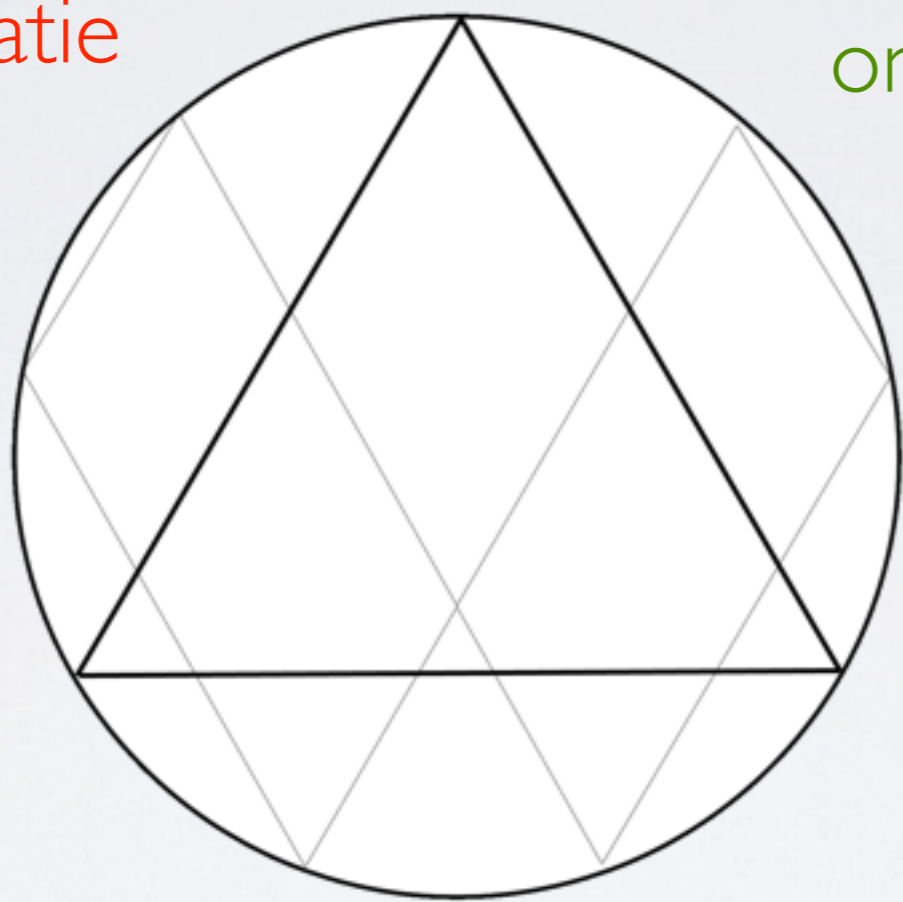
ontkennen

overcompensatie

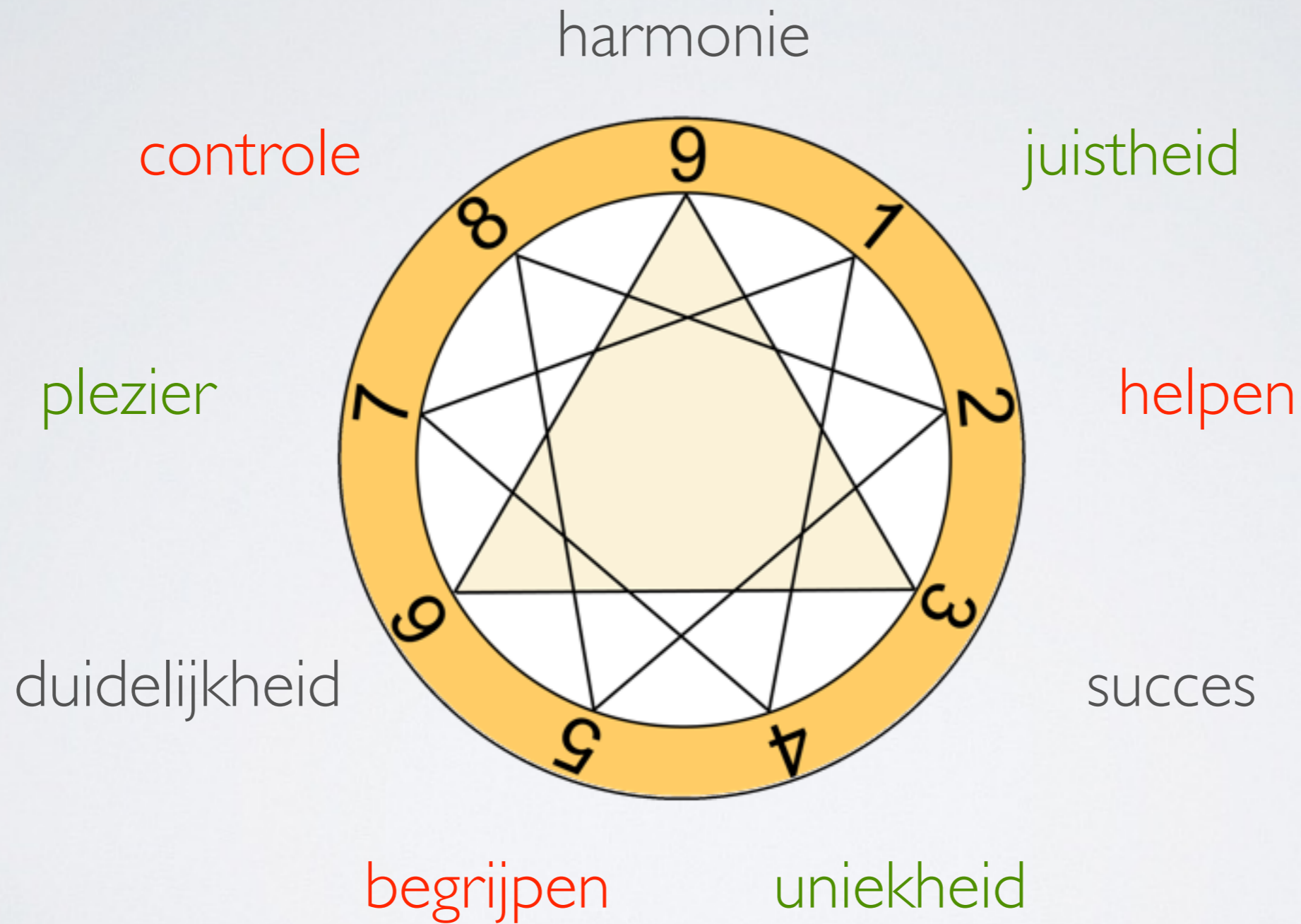
onderdrukken

*Angstig
denken*

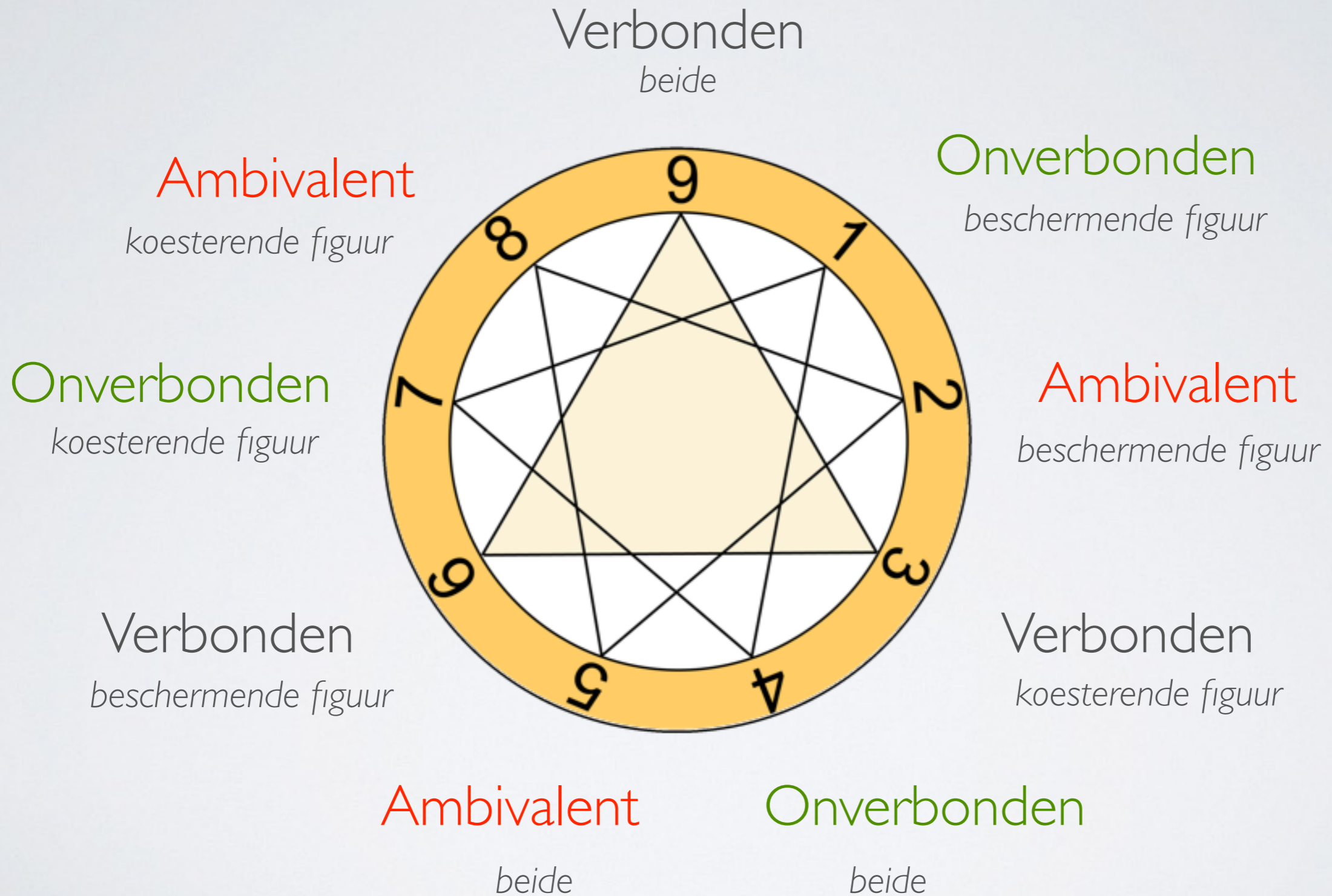
*Bedroefd
voelen*

Behoefte

Ouderlijke oriëntatie (Riso en Hudson)

Triades (Riso en Hudson)

Richtingen energie van ego

Energie naar binnen
en naar buiten

Energie naar buiten

Energie naar binnen

Vluchten naar
buiten

Buitenwaarts
aan anderen

Vluchten naar
binnen en naar buiten

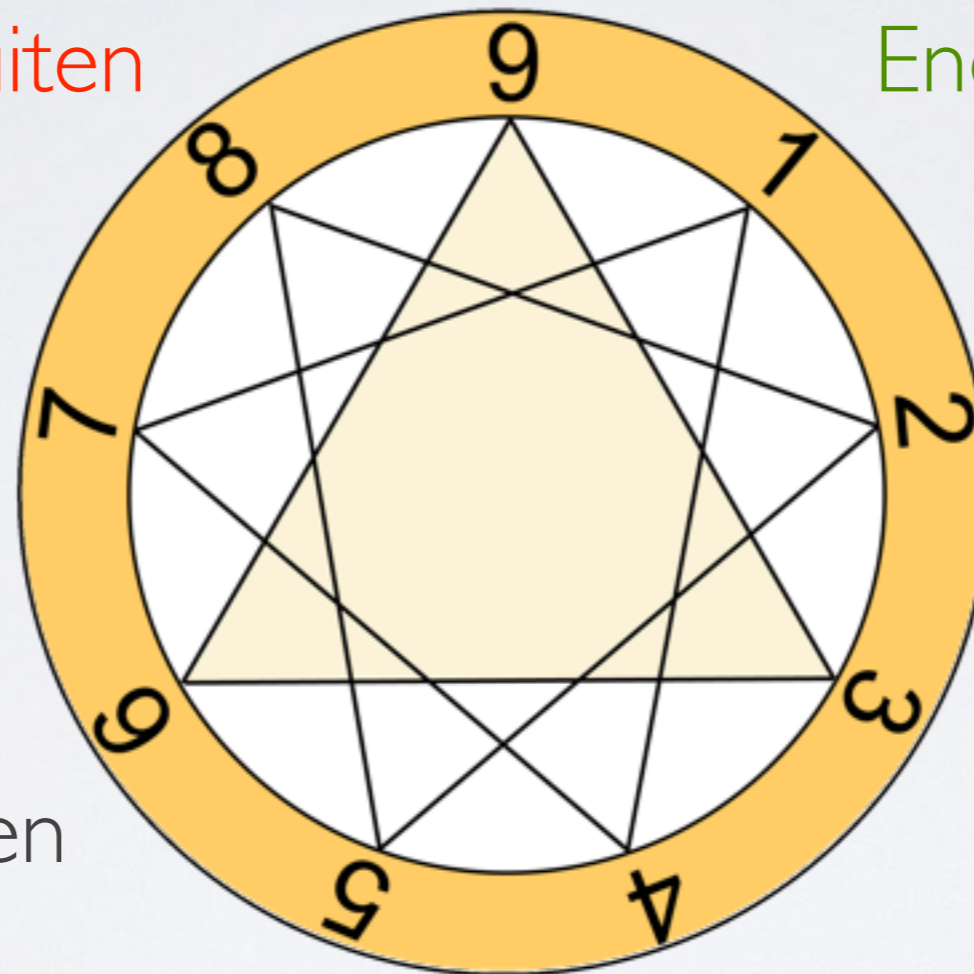
Zowel naar buiten
als naar zichzelf

Vluchten naar binnen

Binnenwaarts
aan zichzelf

vluchtrichtingen in hoofd

focus zelfbeeld

Verleidingen Rohr

Zichzelf naar beneden
halen

Rechtvaardigheid

Volmaaktheid

Idealisme

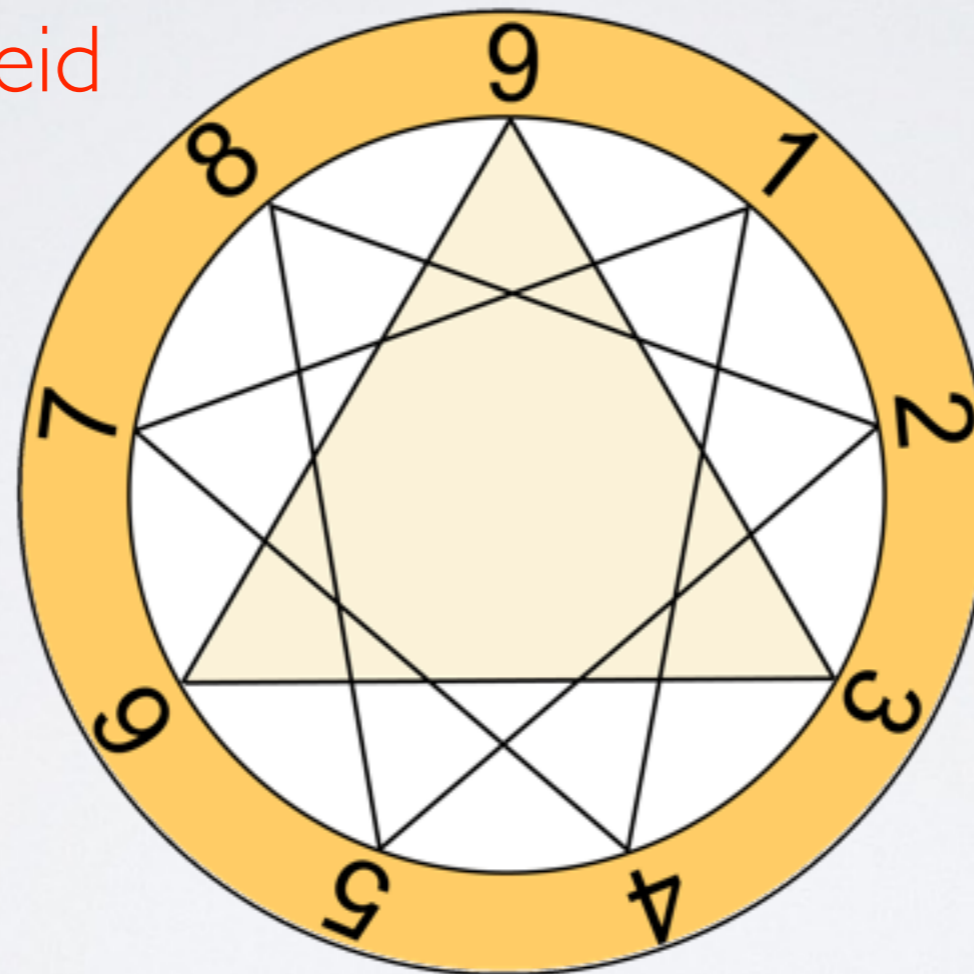
Helpen

Veiligheid

Ijver

Kennis

Autenticiteit

Vermijdingen (Rohr)

Conflict

Zwakheid

Ergernis

Pijn

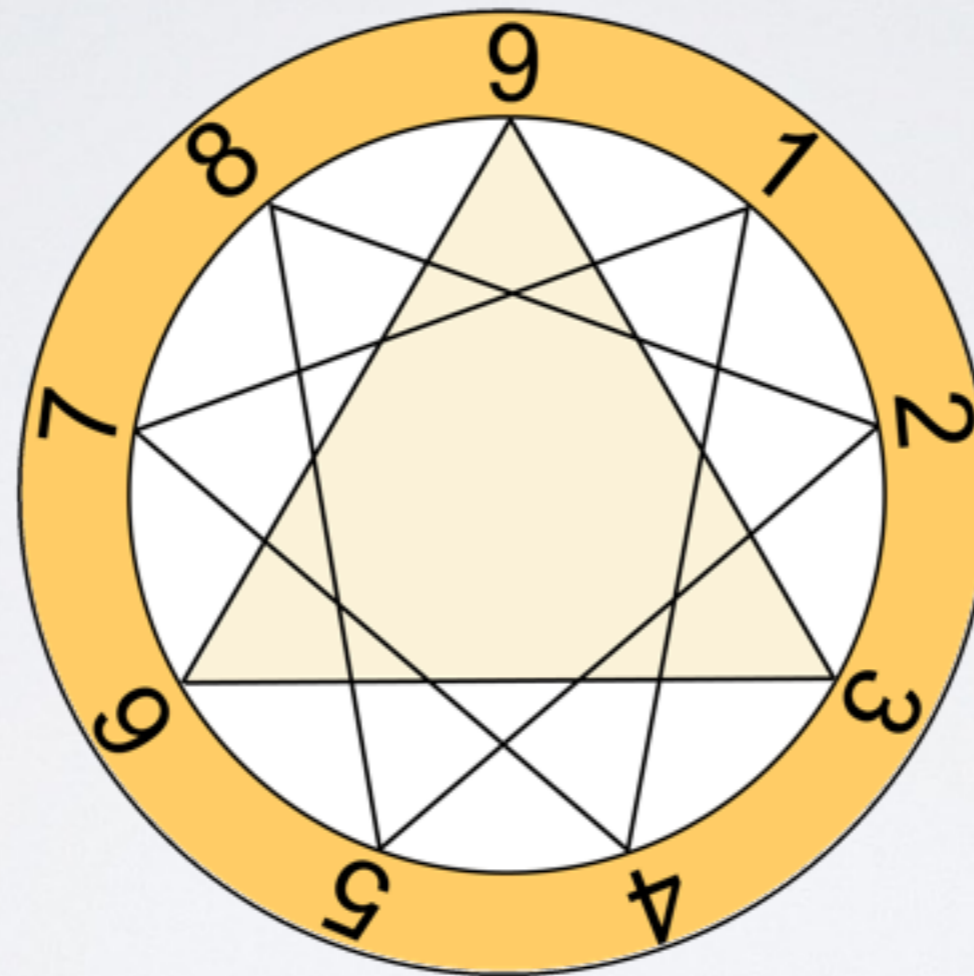
Helpen

Verkeerd gedrag

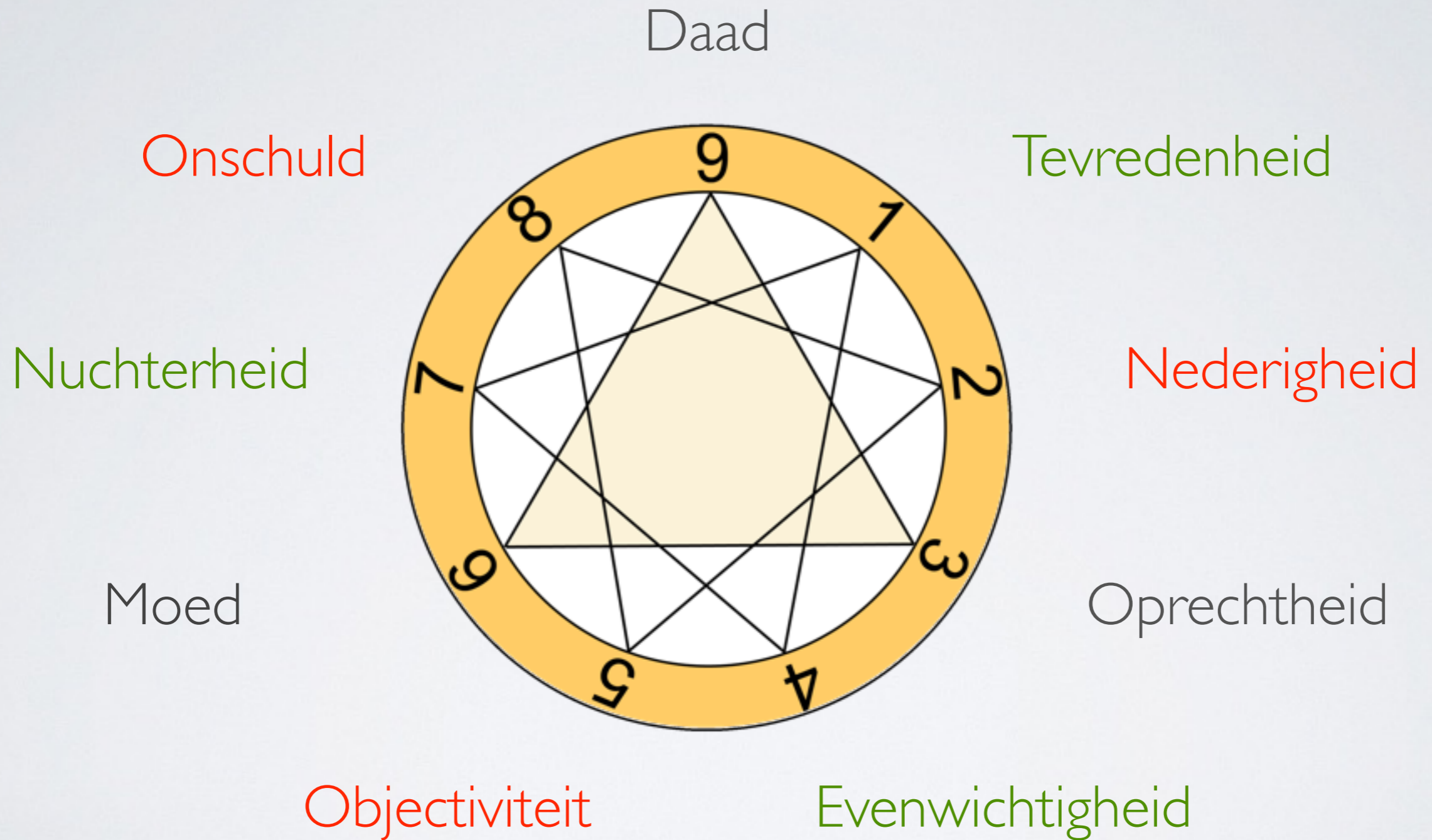
Falen

Leegte

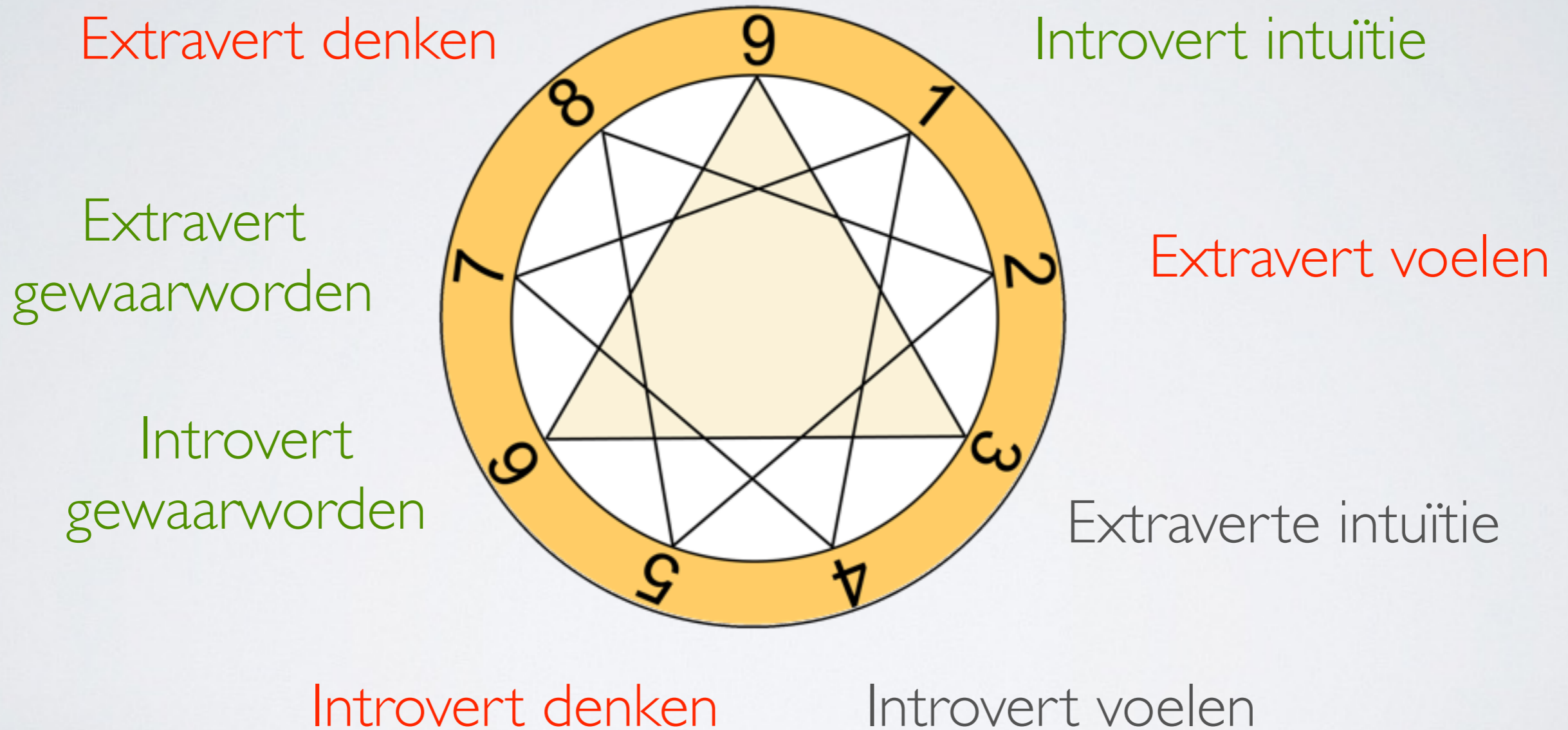
Alledaagsheid

Vrucht van de geest (Rohr)

Geestkunde/ typen van jung

* 6 en 4 heb ik gewisseld

The Enneagram and Consciousness

